EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Mødedokument

26.4.2005 B6-0000/2005

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af forespørgsler til mundtlig besvarelse B6-0000/2005 og B6-0000/2005

jf. forretningsordenens artikel 108, stk. 5

af Jean-Marie Cavada

for Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

om de fremskridt, der er gjort i 2004 med hensyn til skabelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed (EU-traktatens artikel 2 og 39)

B6-0000/2005

Europa-Parlamentets beslutning om de fremskridt, der er gjort i 2004 med hensyn til skabelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed (EU-traktatens artikel 2 og 39)

Europa-Parlamentet,

– der henviser til forretningsordenens artikel 108, stk. 5,

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (A5-0000/2005),

A. der erindrer om sine seneste beslutninger af 3. marts 2004 (Ribeiro y Castro) og af 14. oktober 2004 (Bourlanges), hvor det gjorde status over gennemførelsen af Tampere-programmet og fremsatte sine første henstillinger til Det Europæiske Råd, som den 5. november 2004 vedtog Haag-programmet med retningslinjer for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed i de kommende fem år,

B. der tager hensyn til drøftelsen den 11. april 2005 og til Rådets og Kommissionens svar på mundtlige forespørgsler (...),

C. der henviser til, at der sidste år, bortset fra overgangen til den fælles beslutningstagning for en del af de planlagte foranstaltninger vedrørende ulovlig indvandring, ikke er sket de ønskede fremskridt med hensyn til skabelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, herunder heller ikke med hensyn til vigtige udviklinger på andre områder af fællesskabssamarbejdet eller af det mellemstatslige samarbejde om forsvars- eller sikkerhedspolitik,

D. der tager til efterretning, at denne tiltagende blokering også kan konstateres i Det Europæiske Råd, som i 2004 ved tre lejligheder har måttet erkende vanskelighederne ved at gennemføre Unions afgørelser på områderne politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, herunder især bekæmpelse af terrorisme og international kriminalitet,

E. der er bekymret over, at ni af de gamle og seks af de nye medlemsstater endnu ikke har ratificeret konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater, og at elleve lande endnu ikke har ratificeret protokollen af 27. november 2003 til Europol-konventionen,

F. der er foruroliget over de forsinkelser og vanskeligheder, som medlemsstaterne har givet anledning til i forbindelse med gennemførelsen af den europæiske arrestordre, og over deres tilbageholdenhed med at tage initiativer til retshjælp eller mægling i civile sager, som nogle medlemsstater foretrækker at begrænse til grænseoverskridende sager; alt sammen elementer, som vidner om den liden tillid, der kendetegner forholdet mellem medlemsstaterne,

G. der henviser til, at visse medlemsstater for at komme ud af denne blokering allerede er i

gang med at udvikle nye former for tættere samarbejde (Schengen +), hvilket paradoksalt nok vil kunne vanskeliggøre en i forvejen meget kompleks institutionel og operationel situation yderligere,

H. der er overbevist om, at disse elementer påvirker Unionens politiske troværdighed og legitimiteten i dens handlinger på et tidspunkt, hvor man står over for omfattende udfordringer, uanset om det drejer sig om indvandringspolitik, grænsekontrol, fremme af frihedsrettighederne eller bekæmpelse af international kriminalitet og terrorisme, samt om, at det under alle omstændigheder er nødvendigt hurtigst muligt at genoptage arbejdet med at skabe et fælles område og styrke den gensidige tillid mellem de 25 medlemsstater og forberede kandidatlandenes tiltrædelse,

øjeblikkelig fjernelse af det demokratiske underskud og fremme af en ensartet lovramme i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

1. gentager sin opfordring til Rådet om at skabe en ensartet lovramme for politikkerne inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed og hurtigt overføre det retlige samarbejde og politisamarbejdet til fællesskabsniveau i henhold til TEU's artikel 42 og samtidig indføre anvendelse af kvalificeret flertal i Rådet og den fælles beslutningsprocedure for alle politikker inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, jf. TEF's artikel 67;

2. gør Rådet opmærksom på, at en bevarelse af den nuværende situation under afventning af ratificeringen af forfatningstraktaten ikke blot vil øge det eksisterende demokratiske underskud, men også gøre det umuligt at træffe afgørelser med 25 medlemsstater og i praksis umuliggøre en kontrol af gennemførelsen af afgørelserne (som det også fremgår af Rådets egne vurderinger);

3. opfordrer derfor Kommissionen til inden september 2005 at udarbejde et forslag til afgørelse efter EU-traktatens artikel 42, som fastsætter, at handlinger, der henhører under områderne i artikel 29, skal være omfattet af afsnit IV i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og til samtidig at indføre kvalificeret flertal ved vedtagelse af disse aktioner; anmoder Rådet om at vedtage en ny afgørelse efter EF-traktatens artikel 67 for at forberede overgangen til den fælles beslutningsprocedure, jf. afsnit IV, og at ophæve begrænsningen af Domstolens beføjelser;

4. opfordrer Rådet til snarest at ændre sin forretningsorden med henblik på at gøre tekster til forberedende retsakter og medlemsstaternes holdninger tilgængelige, særlig når de omhandler områder, der hører ind under området med frihed, sikkerhed og retfærdighed;

5. foreslår Kommissionen at indføre en procedure, som indebærer regelmæssig underretning af Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender om de eksterne aspekter af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, særlig forhandlinger om aftaler og politisk dialog med tredjelande og internationale organisationer;

frihed, sikkerhed, retfærdighed og solidaritet

6. mener, at foranstaltninger i forbindelse med området med frihed, sikkerhed og

retfærdighed bør integreres i fællesskabsrammen, ikke kun ud fra et juridisk synspunkt, men også hvad angår de politiske mål, som skal gennemføres i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne og borgerne. Med henblik herpå bør Rådet (retlige og indre anliggender) fjerne afgrænsningerne mellem sine arbejdsområder og navnlig samarbejde med henholdsvis:

- Rådet (udvikling), Rådet (almindelige anliggender) og Rådet (sociale anliggender) om fastlæggelse af indvandringspolitik, integrationspolitik og tilbagetagelse
- Rådet (budget og almindelige anliggender) om fastlæggelse af foranstaltninger for finansiel solidaritet både under gennemførelse af systemer til grænsekontrol og asylpolitik og om infrastrukturer og nødvendige ressourcer til civilbeskyttelse og forebyggelse af katastrofer og terrorattentater;

integrere styrkelsen af de grundlæggende rettigheder

7. gentager sin overbevisning om, at gennemførelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed kræver et endnu større engagement fra institutionernes side for at fremme det højeste niveau af beskyttelse af de grundlæggende rettigheder både for menneskenes skyld og for efterfølgende at undgå enhver forsinkelse eller nægtelse af gennemførelse af de vedtagne foranstaltninger; foreslår at

- alle nye lovforslag, særlig inden for området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, ledsages af en begrundet vurdering af virkningerne på de grundlæggende rettigheder; opfordrer i øvrigt kommissærernes arbejdsgruppe om grundlæggende rettigheder til regelmæssigt at underrette Udvalget om Frihedsrettigheder om eventuelle større problemer;
- de kommende årlige debatter om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed giver anledning til at gøre status over beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder inden for Unionen på grundlag af rapporter om bestemte emner, som er skrevet til formålet dels af Kommissionen inden for rammerne af den i EF-traktatens artikel 212 omhandlede rapport og dels af agenturet for grundlæggende rettigheder;

8. mener, at følgende foranstaltninger er vigtige for at fremme de grundlæggende rettigheder:

- vedtagelse af passende foranstaltninger til fremme af integration af minoriteter og bekæmpelse af alle former for diskrimination (EF-traktatens artikel 13), herunder vedtagelse, efter fornyet høring af Parlamentet, af rammeafgørelsen om racisme og fremmedhad;
- udvikling i samarbejde med medlemsstaterne af et program om kvalitet i retsplejen i Europa i overensstemmelse med Parlamentets henstilling; (Costa)
- vedtagelse af fælles foranstaltninger om adgang til civil- og strafferet i Europa (for at undgå dobbeltstandarder for tvister på tværs af landegrænserne;
- styrkelse af retsplejegarantierne under retssager og indførelse af solidaritetsforanstaltninger over for ofre (jf. det belgiske forslag om genoprettende retfærdighed);

– at EU formelt genoptager de europæiske etiske regler for politiet ([1]) , som er uformelt bekræftet af Rådet (retlige og indre anliggender) den 28. oktober 2004 ([2]), og at Cepols rolle styrkes;

migrations- og asylpolitik og politik om grænsepassage

9. (suppleres med ændringer på grundlag af den seneste udvikling og forslag fra Kommissionen);

bekæmpelse af organiseret kriminalitet og terrorisme

10. gentager sin overbevisning om, at enhver sikkerhedspolitik inden for Unionen ikke blot kræver gensidig tillid, men også fastlæggelse af fælles mål, passende ressourcer og lovsikrede garantier for borgerne; i den forbindelse er det beklageligt:

– at der på den ene side endnu ikke findes en europæisk strategi for indre sikkerhed, som fastlægger konkrete mål, ansvar for udførelse, forventede resultater og objektive kriterier til vurdering af resultaterne;
– at medlemsstaterne på den anden side, til trods for de upræcise mål på europæisk niveau, kræver, at der vedtages omfattende foranstaltninger til indsamling af og adgang til oplysninger, hvad enten de er operative (i overensstemmelse med princippet om oplysningernes tilgængelighed) eller knyttet til menneskenes daglige aktiviteter (rejser, kommunikation);

11. beslutter i mangel af relevante oplysninger fra Rådet om dette emne at pålægge sit parlamentariske udvalg at undersøge, hvilke strategiske og operative foranstaltninger der på nuværende tidspunkt er truffet på europæisk niveau for at bekæmpe terrorisme og organiseret kriminalitet; således bør LIBE inden udgangen af 2005 høre:

– de ansvarlige fra SITCEN og fra Kommissionens Generalsekretariat med ansvar for politikkerne for bekæmpelse af organiseret kriminalitet
– de ansvarlige for Europol, Eurojust og OLAF med henblik på at undersøge det nuværende samarbejde mellem medlemsstaterne og Unionens organer samt de sandsynlige udsigter for dette samarbejde
– den ansvarlige for Interpol for at undersøge det nuværende samarbejde mellem Interpol og medlemsstaterne samt deres agenturer eller systemer til udveksling af information
– nationale juridiske myndigheder og politimyndigheder med henblik på at undersøge det faktiske omfang af samarbejdet mellem medlemsstaterne, mellem disse og EU og dets agenturer (udveksling af oplysninger, fælles hold, bilaterale aftaler)
– repræsentanter for de nationale parlamenter med ansvar for de ovennævnte emner;

12. anmoder desuden Kommissionen om:

[1] (Den europæiske kodeks for politietik, henstilling REC (2001) 10 vedtaget af Europarådets Ministerkomité den 19. september 2001).
[2] (Rådet for Den Europæiske Union, udkast til Rådets konklusioner om politifaglige standarder vedrørende internationalt politisamarbejde, Bruxelles, den 28. oktober 2004, 11977/2/04).

- at forelægge retsgrundlaget for udarbejdelse af en europæisk liste over personer, grupper og aktiviteter, som er genstand for restriktive foranstaltninger, hvad angår bekæmpelse af terrorisme, og over personer, som kan udgøre en fare for den offentlige orden (Schengen-konventionens artikel 96 og 99)
- at undersøge muligheden for, under iagttagelse af gensidighedsprincippet, at anvende disse lister i internationale forbindelser, særlig i forhold til USA
- at forelægge et nyt retsgrundlag for Europol og foreslå udvidede former for samarbejde mellem Europol og Eurojust samt passende former for kontrol af disse to organismer fra Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters side;

mellem generel overvågningspolitik og krav om forholdsmæssighed og databeskyttelse

13. deler Det Europæiske Råds synspunkt om en rationel styring af de informationer, som Unionen og medlemsstaterne er i besiddelse af, og om fremme af interoperabiliteten i de informationssystemer, der behandler de oplysninger, som direkte eller indirekte kan interessere Unionens europæiske sikkerhedspolitik (f.eks. baser under SIS, VIS, CIS, Eurodac); minder imidlertid om, at alle disse systemer er blevet udviklet til bestemte formål under overholdelse af princippet om forholdsmæssighed, som i demokratiske samfund kan begrunde begrænsninger i deres anvendelse af hensyn til databeskyttelse;

14. erindrer om, at disse begrænsninger ikke kan fejes bort under henvisning til nye krav i forbindelse med bekæmpelsen af terrorisme og organiseret kriminalitet, men at der først må opnås enighed om de tilsigtede mål og derefter fastlægges, hvilke oplysninger der er nødvendige for at nå de tilsigtede mål;

15. gentager sin anmodning om at fastlægge fælles kriterier for garantier for databeskyttelse på grundlag af de principper, som Det Europæiske Råd og Den Europæiske Konference for Databeskyttelsesmyndigheder har fastlagt (se udkast til henstilling af Duquesne), og gentager sin opfordring om at skabe en fælles myndighed for databeskyttelse på områderne retligt samarbejde og politisamarbejde ved at inddrage de nationale og de europæiske myndigheder gennem Europol, Eurojust, SIS og CIS. Denne myndighed skal have til opgave at undersøge, om de europæiske myndigheder overholder standarderne for beskyttelse, og at bistå disse myndigheder i det lovgivningsmæssige arbejde;

16. beklager på den baggrund, at der med stor hast indføres nye teknologier (biometri i visa og pas) og procedurer (anvendelse af private datakilder) uden en grundig vurdering af deres pålidelighed; beklager, at der ikke findes en vision eller en klar strategi for brug af teknologier til grænsekontrol; anmoder om en forbedring af kvaliteten af den politiske proces på dette område;

17. protesterer endnu en gang mod manglen på gennemsigtighed og på offentlig debat om valget af denne type teknologi og om forhandlingerne både med de tekniske grupper i ICAO og med den amerikanske administration; erindrer om sin modstand mod anvendelse af RFID-chips på de europæiske borgeres pas og opfordrer Kommissionen til at gennemføre grundige undersøgelser af disse teknologier, før de indføres på flere hundrede millioner af disse dokumenter;